

Preek over Markus 10:32-45

- Schildwolde, 29 maart 2020
- Kees van Dusseldorp
- online-dienst ivm corona-maatregelen

begeleiding: Dennis Wubs (opname)
fam. Mossel (opname)

Thema: Wie betaalt de prijs?

vooraf: Opw. 430: Heer, ik prijs uw grote naam (fam. Mossel)

welkom + afkondigingen

filmpje + gedicht kaars

aansteken kaars

votum en groet (gesproken)

Ps.130:1,4 (Dennis Wubs)

wetslezing

Ps.25:2,4 (Dennis Wubs)

gebed

lezen: Mark.10:32-45

Jes.52:13-53:12

Opw. 580: Ik ben zo dankbaar (fam. Mossel)

preek

Opw. 582: Jezus, alles geef ik U (fam. Mossel)

gebed

collecte met luisterlied: Ik rust in U (fam. Mossel)

Gez.177:1 Heer u bent mijn leven (Dennis Wubs)

zegen

Opw. 430: Heer, ik prijs uw grote naam (fam. Mossel)

Gemeente van onze Heer,

** het levende Woord

In de afgelopen twee weken zocht ik met u naar wijsheid van God. Antwoorden op onze vragen, wijsheid voor ons afwegingen, inzichten voor ons leven in onze wereld. Heer, hoe kunnen wij de dienst aan U laten doorgaan, als we niet in de kerk bij elkaar komen? Heer, wat heeft onze wereld – die zo duidelijk in nood is – nodig? We vonden bemoediging, oriëntatie, richtingwijzers. Gods Woord in corona-tijd. God zelf die ons bij de hand neemt en ons de weg wijst. Actueel en bevrijdend is wat Hij te zeggen heeft.

Vandaag begin ik niet vanuit onze vragen. Maar ik lees met jullie gewoon verder waar we waren: in het Bijbelboek Markus. Open, nieuwsgierig, verwachtingsvol, met een luisterend hart. En ik moet zeggen dat het minstens zo aansprekend is wat ik gehoord heb. Het is een iets andere insteek: Niet vanuit onze vragen zoeken naar zijn antwoord. Maar vanuit zijn Woord zoeken naar ons antwoord. Ons laten meenemen door wat we lezen. Ons laten aanspreken door Wie er naar ons toekomt. Dan lezen wij niet meer Gods Woord, maar laten wij ons lezen door Gods Woord.

Bekende woorden, bekende verhalen, bekende liederen: wat klinken ze anders in deze bijzondere tijd. 'Onnoembaar aanwezig deelt U mijn bestaan' – het krijgt een nieuwe diepgang wanneer je je opgesloten voelt in je eigen huis en je niemand meer een knuffel kunt geven. Maar ook 'Wanneer zal ik met de zijnen, voor Gods aangezicht verschijnen' – het krijgt een nieuwe klank in deze tijd nu we ons behelpen met online-diensten.

Gods Woord is een levend woord. Want God zelf is de Levende God. Met die verwachting gaan we lezen in Markus, zoals we daar dit voorjaar vaker uit gelezen hebben. Niet om onze vragen en ervaringen te parkeren. Want je leest, luistert en bidt altijd met je leven, de mensen en de wereld in je hart en in je hoofd. Maar wel met een hart dat luistert naar God. Om de ontdekken hoe wij gelezen worden door het Woord van God. Hoe Jezus Christus vanuit het Bijbelverhaal naar ons toekomt in ons leven vandaag.

**

Het is toch wel heel bijzonder elke keer. Die spanning tussen wat mensen verwachten van Jezus en wat Jezus te bieden heeft. De spanning tussen de weg die mensen voor zich zien en de weg die God kiest.

De leerlingen hebben een bepaald beeld van het Koninkrijk waar Jezus steeds over spreekt. Het koninkrijk is dichtbij! Dat gevoel hebben de leerlingen ook. Nu ze langzaam maar zeker op weg gaan naar Jeruzalem. En duizenden mensen met hen meetrokken. Er gaat iets gebeuren! Steeds zegt Jezus: het gaat niet om macht, niet om welvaart, niet om rijkdom, niet om een koninkrijk op aarde. Ik ben op weg naar Jeruzalem, maar ik zal daar worden gedood.

En toch vragen Jakobus en Johannes: Heer, als u straks regeert in uw glorie, mogen wij dan links en rechts van u zitten? Dat hoeft niet persé een egoïstische vraag te zijn. Het kan ook enthousiasme zijn om koning Jezus te dienen. Maar het is een vraag waarin het lijden wordt overgeslagen. Dat is zo'n begrijpelijke reactie. Het lijden overslaan – dat is

wat we graag willen. Het lijden vermijden – of als het niet anders kan, het lijden verlichten. We kijken naar het doel, richten ons op de toekomst, werken aan de oplossing. En kijken liever niet naar het lijden.

Kunnen jullie mijn beker drinken en mijn doop ondergaan? vraagt Jezus. De beker van het lijden en de doop van alles wat er over Jezus heen zal spoelen tot aan de dood toe. Dat kunnen wij, zeggen ze. Jullie zullen het ook meemaken, zegt Jezus. Maar wie er links of rechts van mij zitten, dat bepaal ik niet.

Ik zie het beeld voor me van de twee misdadigers, die links en rechts van Jezus komen te hangen op Golgotha. Is dat wat Jezus bedoelde? Het laat in ieder geval zien dat de weg van Jezus zo anders is dan wat mensen verwachten. Jezus kondigt een weg van lijden aan. Tot in detail beschreven: Ik zal worden uitgeleverd aan de hogepriesters en schriftgeleerden, door hen ter dood worden veroordeeld en vervolgens uitgeleverd aan de heidenen. Ik zal bespot, bespuwd en gegeseld worden en gedood worden. Om op de derde dag weer op te staan.

Het blijft heel apart dat de leerlingen met deze kraakheldere woorden niets doen. Ze luisteren eraan voorbij. Zelfs als het allemaal gebeurt zoals Jezus voorzegt heeft, herinneren ze zich deze aankondiging niet. Ze kunnen niets met de weg van lijden. En daarin laten ze iets zien wat herkenbaar is. Lijden als je Jezus volgt? Het past niet bij onze verwachting. Het lijden oppakken, omdat het de enige weg is? Daar willen we niet zomaar aan.

**

En toch, dat is het wonderlijke, gaat Jezus heel doelbewust naar Jeruzalem. Jezus liep voor hen uit. De leerlingen zijn onrustig. Ze voelen de bedreiging. Willen liever de andere kant op. Weg van de spanning, weg van de confrontatie, weg van de nederlaag, weg van het lijden. Ze waren ongerust en bang. Vind je het gek? Als je weet wat voor ellende er op je afkomt!

Maar Jezus liep voor hen uit. Naar Jeruzalem. En hij roept zijn leerlingen mee. Zijn aankondiging van het lijden schetst niet alleen wat er gaat gebeuren. Maar dat hij het in alle rust vertelt, toont ons dat Hij weet wat Hij doet. Hij gaat het lijden aan. Omdat Hij gekomen is om te dienen. Lijden en dienen. Dat is de weg van Jezus. Zo zal het gaan. Hij is de dienaar. Hij doet wat Hij moet doen. Hij gaat de weg die voor hem ligt. Hij volgt de route van zijn Vader. Hij volgt de leiding van de Geest. Hij volgt de roeping van zijn ambt. En de ultieme dienst is dat Hij zijn leven geeft.

Dat dienen is zo bijzonder. Dat betekent dat hij ook alles laat gebeuren. Hij geeft zich eraan over. En verzet zich niet. Daar komt zijn lijden van. Zo schuift de profetie van Jesaja 53 erin. Hij draagt onze smart, onze pijn, onze benauwdheid, onze ziekte. Hij laat alles over zich heen spoelen. Stelt zich eraan bloot. Geeft zich eraan over. Kijkt niet weg, houdt geen afstand, loopt er niet omheen. Hij neemt het op zich. Hij zuigt het als een spons in zich op. Onze smart, onze nood. En wat is er veel leed en verdriet!

Zeker in onze tijd. Wat is er veel angst, veel lijden, veel benauwdheid. Waar het vandaan komt, hoe je ermee omgaat, wat je kunt inzetten om ervoor bewaard te blijven, dat zijn

allerlei vragen. Maar eerst is er de Heer, die het op zich neemt. Die in de gebrokenheid nabij komt. Die je aanraakt, of je nu besmettelijk bent of niet, of je er zelf nu iets aan had kunnen doen of niet. De Heer neemt het op zich. En dan niet alleen het lijden zelf, maar ook alle oorzaken die daaronder liggen: onze angst, onze verlatenheid, ons egoïsme, onze haat, onze schuld. Hij neemt het op zich. Hij zuigt het in zich op. En dat brengt hij als offer. Hij geeft zichzelf. Tot in de dood. Onze Heiland kijkt niet weg. Hij gaat er helemaal in mee. Neemt het op zich. En brengt zo zichzelf ten offer.

**

Jezus is gekomen om te dienen. Dat betekent lijden. Hij geeft zich eraan over. Daarom gaat Hij naar Jeruzalem. Niet om de troon te bestijgen, maar om aan het kruis opgericht te worden. Zo ziet de troon van David eruit in een gebroken wereld. In een wereld die zichzelf losgezongen heeft van de Schepper. Een wereld die de zuiverheid en onschuld niet alleen verloren heeft, maar ook niet meer verdragen kan.

De ultieme dienst van de Heer is het offer dat Hij brengt. Zijn leven. Zo betaalt Jezus de prijs. De losprijs, zoals Hij het zelf benoemt. Het losgeld dat bevrijding betekent.

De manier waarop Hij zijn koninkrijk brengt is niet door controle, door beheersing door wegdrukken en uitroeien, maar door zich er compleet aan over te geven. Jezus maakt zelf dat onderscheid: Jullie weten hoe heersers met hun macht omgaan. Ze vestigen hun koninkrijk met geweld. Houden het in stand met maatregelen en politieke spelletjes. Bewaken het met legers. Kijken daarbij niet naar individuen. En al helemaal niet naar de zwakkere mensen. Maar zo gaat het bij mij niet. En zo mag het bij jullie ook niet gaan. Laat dienen het kernwoord zijn. Zo ontstaat Gods Koninkrijk. Zo komt het vrede-rijk. Zo doet Jezus het. Echt onvoorstelbaar. Onze wereld op de kop.

In onze tijd zie je soms mensen die zich helemaal geven aan bv zorg voor coronapatiënten. Mensen die de ziekenhuizen ingaan, bij de besmette patiënten komen. Dan denk je: Is dat wel verstandig? Moet dat? Nee, dat hoeft niet. Niet iedereen wordt daartoe geroepen. En tegelijk kun je diep respect hebben voor degene die dit aangaat.

Jezus deed het helemaal. Hij deed het voor ons. Maar wel: ook jouw ziekte, verdriet, jouw stervensnood: hij neemt het op zich. Hij draagt het tot het uiterste, zodat er voor jouw redding en bevrijding is.

Wie betaalt de prijs voor alles wat er gebeurt? Voor al het leed op aarde? Voor alle nood die mensen ervaren? Het is Jezus Christus, de Mensenzoon.

Hij noemt zichzelf zo een paar keer: de Mensenzoon, dat is DE MENS – met hoofdletters. Daarmee wijst hij op zijn Messias-zijn. De taak die Hij op zich genomen heeft. En daarmee wijst Hij ook op zijn verbondenheid met alle mensen. Hij gaat de weg van alle mensen. Daarin neemt hij het op zich.

God bestrijdt lijden met lijden. Dat is de wereld op de kop. Dat is wat Jezus doet. De lijdende knecht van de Heer. Tot aan de dood toe. Hij geeft zijn leven. Het is losgeld. Zo ontstaat er ruimte, verlossing. God bestrijdt lijden met lijden. Met het lijden van zijn zoon Jezus Christus.

**

Wat betekent dat voor ons?

Allereerst: ongelooflijk veel eerbied voor onze Heer Jezus Christus, die het lijden op zich neemt. Vrijwillig, compleet, doelbewust. Die jou aanraakt en ook jouw nood op zich neemt. Inclusief wat daaronder ligt in jouw leven aan angst, zonden en schuld. Hij neemt het op zich en laat zich kruisigen. Alleen op die manier ontstaat er bevrijding, verzoening en vrede.

Hierin ligt een belangrijke vraag: Als Jezus zegt: ik ben gekomen om te dienen, om mijn leven te geven als losprijs voor velen. De eerste vraag voor jou – en trouwens ook voor mij: wil jij dat? Wil jij gediend worden door iemand die lijdt? Door iemand die zijn leven geeft? Door iemand die zich laat kruisigen? Weet jij en accepteer jij dat dat de enige manier is. Hij die de volmaakte Mens is – de mensenzoon – geeft zijn leven: wil jij je door zo iemand laten redden? Geef je nood, je smart en je angst aan Hem. Breng ook je onmacht, je zonden en je schuld bij Hem en laat je ervan bevrijden.

In de tweede plaats: Jezus' offer was het losgeld. Daarmee is de ban gebroken. De ban van het lijden, de vloek van de gebrokenheid.

Het gevolg is dat we ons niet laten leiden door angst, maar door Jezus Christus. Dat we niet bang zijn voor wat er kan komen. En er kan veel komen. En zal veel komen. Velen van ons zullen ermee te maken krijgen. In familiekring. Of zelf ernstig ziek worden. Velen worden al getroffen door de maatregelen.

Wees er niet bang voor, maar ga het aan. Net als Jezus, die vastbesloten naar Jeruzalem trok, ook al wist Hij wat er zou gaan gebeuren. Volg mij. Niet dat je het lijden moet zoeken. Maar wel dat je er niet voor aan de kant gaan als het over je heen komt. Dat je ook je angst, je eenzaamheid, je verdriet door Hem laat kruisigen. Zodat je daarin en daar doorheen de vrede van God orvaart.

Je ziet het verschil tussen mensen. Sommigen – als ze stil komen te zitten: overal op mopperen, vinden dat hen onrecht wordt aangedaan. Anderen zeggen: het is leed, zo heeft God het niet bedoeld. Maar we gaan het aan. De Heer is mijn Herder. Ik kijk wat er gedaan kan worden. Hoe ik een ander kan dienen.

Als je dat wilt, klinkt daar erkenning in: ik kan het zelf niet. Met dat je je aan Jezus Christus geeft, ben je ook gered! Het losgeld is betaald. Dan sta je in de ruimte, dan ben je een kind van God, wat er ook gebeurt. De vrijheid die je van de angst bevrijdt. Natuurlijk gaat dat met vallen en opstaan. Het vraagt om doorgaand gebed. Steeds weer je wenden tot Jezus Christus.

En in de derde plaats:

Wie Jezus volgt, krijgt ruimte om te doen wat God je te doen geeft. Dat kan concreet betekenen: dat je loyaal meewerkt aan de maatregelen van de overheid, dat je afstand houdt en ook je vrienden en vriendinnen niet opzoekt. Dat is ook een daad van naastenliefde: elkaar niet opzoeken als dat niet verstandig is. En tegelijk wel zoeken naar mogelijkheden om de ander te dienen. Met jouw mogelijkheden, met je aandacht, met je gaven, met je geld. Er zijn zoveel mensen die geraakt worden door het virus. Of in de problemen komen door de maatregelen. Jezus zegt: Wees elkaars dienaar.

Amen